

Nr. 5, septembrie 2016

Newsletter

Regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice. Implementarea standardelor europene în dreptul intern român (*Legea nr. 159/2016*)

1. Reglementarea regimului infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice

La data de 28 iulie 2016 a intrat în vigoare Legea nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, care abrogă parțial vechea Lege nr. 154/2012 din materia telecomunicațiilor. Mai exact, acest act normativ reglementează *condițiile în care un furnizor de rețele publice de comunicații electronice poate avea acces pe elementele de infrastructură fizică deținute de un operator de rețea*.

Acest act normativ transpune în legislația internă prevederile Directivei 2014/61/UE, asigurând astfel o uniformizare a legislației la nivel european. Acest act european a fost adoptat în contextul economiei digitale, obiectivele fixate fiind, în principal, îndreptate către crearea unor servicii online moderne, cu scopul de a încuraja accesul pe piața telecomunicațiilor a cât mai multor întreprinderi, care furnizează sau care sunt autorizate să furnizeze rețele de comunicații electronice.

Legea nr. 159/2016, ca lege specială ce derogă de la dispozițiile de drept comun privind contractul de locațiune reglementate de Codul civil, stabilește mai multe reguli cu caracter de noutate în materia dreptului de acces al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice pe proprietăți.

În continuare, vom arăta principalele modificări aduse de acest act normativ la regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice.

2. Actele juridice încheiate între furnizorii de rețele și operatorii de rețele având ca obiect dreptul de acces pe proprietățile deținute de către cei din urmă

- Noua reglementare nu mai califică dreptul de acces pe proprietăți ca drept de servitute legală, ceea ce înseamnă că părțile sunt libere să aleagă forma juridică pe care o va îmbrăca exercitarea dreptului de acces, având posibilitatea de a încheia contracte de închiriere sub semnătură privată, în condițiile Codului civil, fără a mai condiționa exercitarea dreptului de acces de încheierea contractului în formă autentică;
- Contractele de exercitare a dreptului de acces pe proprietatea privată aflate în derulare la data intrării în vigoare a prezentei legi își produc în continuare efectele juridice în baza legislației în vigoare la data încheierii acestora până la expirarea termenului pentru care au fost încheiate;
- Clauzele cuprinse în contractele de acces la infrastructura operatorilor de rețea, încheiate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, care au fost impuse conform dispozițiilor din actele administrative prevăzute la alin. (12), continuă să își producă efectele, inclusiv în ceea ce privește tarifele, numai până la data modificării acestora în acord cu dispozițiile prezentei legi.

3. Obligația ANCOM de a stabili tarifele maxime pentru exercitarea dreptului de acces. Obiectivizarea și uniformizarea tarifelor percepute de operatorii de rețele

- Până în martie 2017 (este un termen de recomandare), președintele ANCOM este obligat să emită o decizie prin care să stabilească tarifele maxime pentru exercitarea dreptului de acces, ținând cont de valoarea de piață a folosinței bunurilor afectate;
- Aceste tarife au un caracter orientativ în negocierea prețurilor pentru accesul pe, deasupra, în sau sub imobile proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- În procesul de negociere a contractelor de exercitare a dreptului de acces pe proprietatea privată, părțile trebuie să aibă în vedere "în cel mai înalt grad" tarifele maxime stabilite de ANCOM;
- Tarifele maxime care pot fi percepute de operatorii de rețea vor acoperi contravaloarea lipsei de folosință și despăgubirea pentru prejudiciile directe și certe cauzate prin efectuarea lucrărilor, precum și prin existența și funcționarea rețelelor de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură fizică instalate.

4. Sporirea cerințelor de transparență și digitalizarea

- ANCOM va crea, va administra și va pune la dispoziția furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice, prin intermediul unei aplicații informatice disponibile pe o pagină de internet, un punct de informare unic;
- Până la 1 ianuarie 2017, prin punctul de informare unic, ANCOM pune la dispoziția furnizorilor de rețele un minimum de informații deținut de operatorii de rețea privind amplasarea, traseul, tipul și utilizarea actuală a infrastructurii fizice, precum și un punct de contact;
- ANCOM poate publica pe propria pagină de internet îndrumări privind situațiile în care operatorii de rețea pot refuza accesul la infrastructura fizică deținută de operatorii de rețea;
- Furnizorii de rețele care exercită dreptul de acces au obligația de a transmite ANCOM informații privind datele de identificare a imobilului care face obiectul dreptului de acces, cuantumul prețului sau tarifului și unitatea de măsură pentru care acesta se calculează, precum și o copie a fiecărui contract de acces.

5. Publicitatea hotărârilor judecătorești având ca obiect exercitarea dreptului de acces pe proprietăți

- După intrarea în vigoare a deciziei președintelui ANCOM (emisă în aplicarea Legii), furnizorii de rețele au obligația de a transmite ANCOM o copie de pe hotărârile rămase definitive până la acea dată și având ca obiect exercitarea dreptului de acces pe proprietăți;
- ANCOM este obligată să pună la dispoziția oricărei persoane interesate hotărârile comunicate mai sus.

6. Multiplicarea competențelor de soluționare a litigiilor în sarcina ANCOM. Competența facultativă

Litigiile prevăzute de Legea nr. 159/2016 se soluționează prin decizie a președintelui ANCOM, ce reprezintă un act administrativ-jurisdicțional care poate fi atacat în procedura de contencios-administrativ potrivit Legii nr. 554/2004. Competența de soluționare a ANCOM are caracter facultativ, persoanele interesate având posibilitatea de a se adresa direct instanțelor judecătorești competente.

Situațiile în care ANCOM este competentă să soluționeze litigii sunt:

- refuzul acordării accesului la infrastructura fizică de către operatorul de rețea;
- operatorul de rețea nu pune la dispoziția furnizorului de rețele publice de comunicații electronice informațiile privind amplasarea, traseul, tipul și utilizarea actuală a infrastructurii fizice, precum și un punct de contact;
- operatorul de rețea nu autorizează efectuarea inspecției sau în termen de maximum o lună de la data primirii solicitării nu se ajunge la un acord cu privire la condițiile de realizare a inspecției;
- operatorii de rețea nu pun la dispoziția furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice informațiile privind lucrările de inginerie civilă proprii aflate în curs sau planificate, pentru care autorizația de construire a fost acordată sau cererea de eliberare a autorizației de construire a fost depusă ori este prevăzută a fi depusă în următoarele 6 luni;
- operatorul de rețea nu permite efectuarea coordonată a lucrărilor sau, în termen de maximum 30 de zile de la data depunerii solicitării de coordonare, nu se ajunge la un acord.

7. **Acordurile de utilizare partajată a infrastructurii nu mai sunt reglementate de Legea nr. 159/2016**

Contractele încheiate până la intrarea în vigoare a noii legi rămân valabile pe toată perioada pentru care au fost încheiate; odată cu intrarea în vigoare a noului act normativ, astfel de contracte se vor încheia în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Capitolul III din Legea nr. 159/2016 intitulat *”Accesul la infrastructura fizică a operatorilor de rețea”*.

8. **Concluzii**

Prin implementarea directivei europene, legiuitorul român a urmărit să dea eficiență standardelor fixate în materia telecomunicațiilor. În acest sens, întregul act normativ este fundamentat pe principiile transparenței și nediscriminării, instituind unele drepturi și obligații minime cu scopul de a încuraja extinderea rețelelor de comunicații electronice de mare viteză și coordonarea trans-sectorială.

Reglementarea unor tarife maxime pentru exercitarea dreptului de acces are rolul de a stabili câteva repere în domeniul telecomunicațiilor, întrucât există riscul ca operatorii de rețea să îngreuneze accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice prin fixarea unor tarife substanțiale, neorientate pe costuri. Urmează să observăm în ce măsură va influența o astfel de reglementare marja de profit a operatorilor de rețele, având în vedere că ANCOM are posibilitatea de a controla contractele încheiate de aceștia cu furnizorii de rețele publice de comunicații electronice.

Roxana-Elena DASKĂLU

Junior Lawyer

Controlul de constituționalitate aparent. Interpretarea legii este de competența Curții Constituționale? Efecte. (Decizia Curții Constituționale a României nr. 405 / 15 iunie 2016 privind infracțiunea de abuz în serviciu)

1. **Excepția de neconstituționalitate referitoare la infracțiunea de abuz în serviciu**

La începutul anului 2016, Curtea Constituțională a României a fost sesizată cu o excepție de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 246 din Codul penal 1969, ale art. 297 alin.(1) din Noul Cod penal și ale art. 132 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție privitoare la infracțiunea de abuz în serviciu.

Textele de lege care reglementează infracțiunea de abuz în serviciu, atât în forma vechii reglementări, cât și în Noul Cod penal, prezintă un anumit grad de incertitudine, situație cauzată de maniera mult prea generală de redactare a dispozițiilor menționate. De altfel, autorii excepției de neconstituționalitate au motivat nelegalitatea textului de lege, susținând că *«dispozițiile de lege criticate sunt lipsite de previzibilitate și accesibilitate, deoarece din modul de definire al infracțiunii de abuz în serviciu nu poate fi determinată cu exactitate sintagma „nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește în mod defectuos”, deci conduita care conturează elementul material al infracțiunii, și nici sintagma „vătămarea drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane”, care constituie consecința presupusei activități infracționale»*.

S-a apreciat că *„legiuitorul a stabilit o incriminare ce are un caracter general, astfel că acțiunile sau inacțiunile raportate la activitățile pe care le desfășoară funcționarul pot fi menționate în dispozițiile altor acte normative decât legea penală (nedeterminate), în fișa postului sau pot fi situații de fapt, nereglementate în scris”*. Altfel spus, textul de lege este imprecis, lăsând deschisă posibilitatea unor soluții arbitrare din partea autorităților jurisdicționale, dată fiind formularea mult prea generală a textului incriminator, situație cu atât mai greu de acceptat în materia dreptului penal.

2. **Efectul principal al Deciziei nr. 405**

Prin Decizia nr. 405/15 iunie 2016, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate formulată și a constatat că *« dispozițiile art. 246 alin. (1) din Codul penal din 1969 și ale art. 297 alin.(1) din Codul penal sunt constituționale, în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii »*.

Prin urmare, din formularea dispozitivului deciziei observăm că instanța de contencios constituțional a nesocotit, în opinia noastră, propria competență de soluționare a excepțiilor de neconstituționalitate, reglementată expres prin dispozițiile art. 2 alin. (3) din Legea 47/1992, evitând să tranșeze în mod categoric problema constituționalității textului de lege criticat și procedând mai degrabă la o interpretare a dispozițiilor de lege criticate. Practic, deși Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată, totuși, în mod paradoxal, prevederile care reglementează infracțiunea de „abuz în serviciu” nu au fost declarate neconstituționale și, ca atare, nici nu vor urma procedura prevăzută de art. 31 alin. (3) din Legea 47/1992, respectiv nici nu vor fi abrogate în 45 de zile de la publicarea deciziei și nici nu vor fi suspendate în acest interval de timp, aceasta reprezentând efectul principal al deciziei în discuție.

Această practică generatoare de confuzii la nivel legislativ a Curții Constituționale nu este una recentă, Curtea pronunțând decizii interpretative și cu alte ocazii (a se vedea, Deciziile nr. 397/2016, nr. 374/2016, nr. 262/2016, nr. 169/2016, nr. 44/2016, nr. 841/2015 și nr. 748/2015).

3. **Efectele secundare ale Deciziei nr. 405**

Astfel, un efect imediat al oricărei decizii interpretative pronunțate de către Curtea Constituțională este „o sarcină în plus” pentru instanțele judecătorești care, în procesul de aplicare a legii în concretul fiecărei cauze, vor fi nevoite să facă un efort de interpretare suplimentar, constând în verificarea la fiecare caz în parte, dacă speța dedusă judecătii se încadrează în interpretarea Curții.

În acest context, apreciem ca fiind utile anumite precizări, anticipând în același timp consecințele la nivelul practicii judiciare ale deciziei Curții. În procesul de deliberare, instanța de contencios constituțional apelează la opinii juridice de specialitate ale instanțelor judecătorești cu privire la problema de drept-obiect al sesizării. Astfel, Curtea a procedat în mod identic și în cazul de față, primind un punct de vedere din partea Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curților de Apel Suceava, Constanța, Craiova, a Tribunalelor Vrancea și Brăila. Toate

instanțele menționate au apreciat că dispozițiile criticate descriu în mod clar și suficient de concis conținutul constitutiv al infracțiunii de abuz în serviciu și, prin urmare, au considerat prevederile de lege ca fiind constituționale. Subliniem acest din urmă aspect întrucât, ținând seama de faptul că atâta timp cât problema constituționalității dispozițiilor ce reglementează abuzul în serviciu nu a fost tranșată în mod categoric de Curte, așa cum am precizat anterior, *va rămâne la aprecierea instanțelor care aplică textul de lege în care anume situații faptele cu care sunt sesizate reprezintă o îndeplinire a atribuțiilor „prin încălcarea legii”, interpretare potrivit căreia, fapta constituie infracțiune.*

Ca atare, nu numai că textele de lege care reglementează infracțiunea de abuz în serviciu nu vor fi abrogate, ci, mai mult, trebuie să ținem cont de faptul că instanțele care vor fi investite cu soluționarea unor cauze având ca obiect infracțiuni de abuz în serviciu, vor considera textul incriminator ca fiind constituțional.

4. Concluzie

Decizia Curții Constituționale este lipsită de consecințele juridice specifice în materia examinării de constituționalitate, situație care ne îngăduie o întrebare legitimă, și anume: ce consecințe exista în cazul când nu avem un control efectiv de sancționare a unui text de lege care nu respectă (chiar și numai în parte) cerințele legale de constituționalitate?

Până la găsirea unui răspuns la problema formulată, suntem de părere că este necesar un grad sporit de rigurozitate în procesul de elaborare a unui act normativ, tocmai pentru a se preîntâmpina ineficacitatea unui examen de neconstituționalitate.

Adrian Mihai TRANDAFIR

Junior Lawyer

Număr realizat sub coordonarea avocaților parteneri Cătălina Dicu și Rareș Răducanu

Dan Rareș RĂDUCANU

Senior Partner

T: (+4021) 402.09.30

E: rraducanu@stoica-asociatii.ro

Cătălina DICU

Senior Partner

T: (+4021) 402.09.30

E: cdicu@stoica-asociatii.ro

Conținutul acestui Newsletter are caracter strict informativ, nu reprezintă un mijloc de reclamă și nu poate fi interpretat drept o ofertă de a contracta anumite servicii juridice sau ca o opinie juridică. Dacă aveți orice sugestie/observație în legatura cu prezentul Newsletter, vă rugăm sa o trimiteți pe adresa: newsletter@stoica-asociatii.ro.

Dacă doriți dezabonarea de la acest Newsletter, vă rugăm sa accesați linkul următor: [Dezabonare Automată](#)

SCA STOICA & Asociații

T: (+4021) 402.09.30

F: (+4021) 402.09.31

E: sca@stoica-asociatii.ro

Opera Center II, Str. Dr. Nicolae Staicovici, nr. 2, etaj 2,
Sector 5, 050558, București, © STOICA & Asociații 2016